

PLAN ZAPEWNIENIA CIĄGŁOŚCI DZIAŁANIA

**w przypadku zakłócenia teleinformatycznego
środowiska pracy**

Opracował:

Zarząd:

1. CEL I ZAKRES

Cel

Niniejszy plan zapewnienia ciągłości działania (zwany dalej Planem) określa podstawy do skutecznego i sprawnego zarządzania funkcjonowaniem „ELTUR-SERWIS” Sp. z o.o., poprzez zaplanowane działania ukierunkowane na ograniczanie zagrożenia związanego z zakłóceniem teleinformatycznego środowiska pracy w zakresie

1. Infrastruktury technicznej:
  - 1.1. serwerów
  - 1.2. stacji roboczych
2. Oprogramowanie:
  - 2.1. wadliwe działanie
  - 2.2. wirusy:
3. Zasoby ludzkie
  - 3.1. Wysoka absencja pracowników Biura IT
4. Utrata istotnych usługodawców

Zakres

Plan zawiera regulacje w zakresie działań w przypadku wystąpienia sytuacji krytycznej oraz określa obowiązki, kompetencje i odpowiedzialność podmiotów uczestniczących w procesie Zapewnienia Ciągłości Działania.

2. ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Przewodniczący Zespołu Kryzysowego w zakresie:

- wdrożenia i przestrzegania prawidłowości stosowania Planu,
- kierowania działaniami w ramach realizacji PCB.

Kierownik Biura IT w zakresie:

- obowiązków jednostki właściwej ds. zapewnienia ciągłości działania.

3. DOKUMENTY POWIĄZANE

- Regulamin Korzystania z Zasobów Informatycznych i Telekomunikacyjnych (ICT) w PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna Spółka Akcyjna
- Instrukcja Administrowania Zasobami Informatycznymi i Telekomunikacyjnymi (ICT) w PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna Spółka Akcyjna
- Regulamin korzystania ze sprzętu i oprogramowania komputerowego w "ELTUR-SERWIS" Sp. z o.o.

4. ZAŁĄCZNIKI

- Załącznik nr 1. Schemat podejmowania decyzji w zakresie Planu.
- Załącznik nr 2. Protokół zgłoszenia wystąpienia sytuacji krytycznej.
- Załącznik nr 3. Protokół końcowy dokumentujący podjęte działania w związku z wystąpieniem sytuacji krytycznej.

5. SKRÓTY I DEFINICJE

Skróty użyte na potrzeby niniejszego dokumentu:

BCP (ang. Business Continuity Plans) plany kontynuowania działalności Przedsiębiorstwa Usługowo-Produkcyjnego "ELTUR-SERWIS" Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością po wystąpieniu awarii

PZCD - Plan Zapewnienia Ciągłości Działania dalej zwany Planem

Definicje pojęć użyte na potrzeby niniejszego dokumentu:

- a. **Aktywa** – wszystkie zasoby, które mają wartość dla Spółki (m.in. zasoby ludzkie, finansowe, informacyjne, organizacyjne, technologiczne i fizyczne oraz wartość marki).
- b. **Aktywa krytyczne** – aktywa mające kluczowe znaczenie dla zapewnienia realizacji zadań statutowych Spółki.

- c. **Awaria** – sytuacja krytyczna, która została zidentyfikowana i przewidziano dla niej stosowną procedurę powrotu do stanu działania w warunkach normalnych, zgodnie z Planem Zapewniania Ciągłości Działania.
- d. **Bezpieczeństwo** - zdolność do unikania szkód będących wynikiem ryzyka, niebezpieczeństwa lub zagrożenia.
- e. **Dostępność** - właściwość polegająca na tym, że określone aktywa mogą być dostępne i wykorzystywane na żądanie uprawnionego podmiotu.
- f. **Jednostka organizacyjna PGE S.A. właściwa ds. bezpieczeństwa** – jednostka organizacyjna w PGE S.A., która jest odpowiedzialna za kreowanie standardów sporządzania Planów zapewnienia ciągłości działania w GK PGE.
- g. **Kierownik komórki organizacyjnej** – Pracownik zatrudniony na stanowisku kierowniczym, któremu podporządkowano komórkę organizacyjną rozumianą jako wieloosobowy element struktury organizacyjnej utworzony do wykonywania określonych celów Spółki.
- h. **Plan zapewnienia ciągłości działania** - jest scenariuszem postępowania Spółki w sytuacji, gdy niemożliwe jest wykonywanie przez nią zadań w sposób zazwyczaj przyjęty lub gdy możliwe jest tylko niepełne wykonywanie tych zadań.
- i. **Pracownik** – osoba z którą Pracodawca nawiązał stosunek pracy w rozumieniu art. 22 K.P., nie obejmuje osób wykonujących pracę na innej podstawie niż stosunek pracy.
- j. **Procesy krytyczne** – procesy, których zatrzymanie może spowodować istotne negatywne konsekwencje dla ekonomicznej kondycji Spółki.
- k. **Przełożony** – osoba zajmująca stanowisko, którego miejsce w strukturze organizacyjnej Spółki oraz powiązany z nim zakres obowiązków i wynikająca z niego odpowiedzialność wymaga i umożliwia wydanie poleceń służbowych oraz egzekwowanie ich wykonania od pracowników zatrudnionych w wyznaczonym obszarze struktury organizacyjnej Spółki.
- l. **Ryzyko** - możliwość całkowitego lub częściowego niezrealizowania celu biznesowego stawianego przed Spółką.
- m. **Spółka** - „ELTUR-SERWIS” Sp. z o.o.
- n. **System** – system zapewniania ciągłości działania w przypadku wystąpienia sytuacji krytycznej.
- o. **Sytuacja krytyczna** – zdarzenie uniemożliwiające lub poważnie utrudniające normalne działanie Spółki przez czas określony w Planie.
- p. **Zagrożenie** – potencjalna możliwość wystąpienia sytuacji krytycznej.
- q. **Zespół Awaryjny** – zespół osób powołany w obrębie danej komórki organizacyjnej do realizacji określonych zadań związanych z sytuacjami krytycznymi.
- r. **Zespół Kryzysowy** – zespół osób powoływany do rozwiązywania sytuacji krytycznych.

6. REALIZACJA

6.1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

- 6.1.1 Za koordynowanie przedsięwzięć związanych z zapewnianiem ciągłości działania odpowiada powołany przez Zarząd Spółki Zespół Kryzysowy.
- 6.1.2 Rola poszczególnych podmiotów uczestniczących w procesie Zapewniania Ciągłości Działania ujęte zostały w załączniku nr 1 „Schemat podejmowania decyzji w zakresie Planu PZCD”.
- 6.1.3 W przypadku wystąpienia sytuacji krytycznej, której skutki można usunąć za pomocą istniejących procedur wewnętrznych w czasie do 72 godzin, nie jest uruchamiany Plan.
- 6.1.4 Znajomość i poprawne stosowanie postanowień Planu obowiązuje wszystkich Pracowników Spółki w zakresie przewidzianym w Planie.
- 6.1.5 Za ujęcie w Planie Finansowym Spółki nakładów przewidywanych w odniesieniu do BCP odpowiedzialny jest Przewodniczący Zespołu Kryzysowego.
- 6.1.6 Plan, po jego zatwierdzeniu przez Zarząd Spółki, podlega realizacji na zasadach ogólnych, a jego nieprzestrzeganie może być traktowane jako naruszenie obowiązków pracowniczych.

6.2. ZESPÓŁ KRYZYSOWY

6.2.1 W celu koordynacji przedsięwzięć związanych z usuwaniem sytuacji krytycznych, Zarząd Spółki powołuje Zespół Kryzysowy, w składzie: Przewodniczący, Wiceprzewodniczący, Sekretarz, Członkowie.

6.3. PRZEWODNICZĄCY ZESPOŁU KRYZYSOWEGO

- 6.3.1 Przewodniczący Zespołu Kryzysowego opracowuje Plan i przekazuje go do zatwierdzenia Zarządowi Spółki.
- 6.3.2 Przewodniczący Zespołu Kryzysowego kieruje pracą Zespołu Kryzysowego, wydaje decyzje dotyczące działania Systemu.
- 6.3.3 Przewodniczący Zespołu Kryzysowego ma prawo przekazywania Kierownikom Komórek Organizacyjnych wytycznych dotyczących realizacji zadań niezbędnych dla osiągnięcia celów Systemu w zakresie działania podległych im jednostek.

6.4. ZASADY URUCHAMIANIA PLANU

- 6.4.1. Stan normalnej pracy środowiska teleinformatycznego.
- dostępna jest domena ActivDirectory, logowanie do domeny przebiega w sposób prawidłowy
  - wszystkie serwery są sprawne i dostępne
  - dostępna jest sieć internetowa, intranetowa oraz połączenia VPN
  - wszystkie urządzenia aktywne są sprawne
  - dostępne są połączenia telefoniczne i internetowe na zewnątrz realizowane za pośrednictwem telefonów stacjonarnych
  - frekwencja pracowników Biura IT powyżej 70%

Zagrożenia:

brak, praca w Spółce przebiega w warunkach normalnych.

Działania zapobiegawcze (BCP nie jest uruchamiany)

- 6.4.2. Wystąpienie zagrożenia infrastruktury technicznej

Zagrożenia:

brak dostępu do systemu Infra-Comfort spowodowany awarią serwera

Działania:

- powiadomienie Biura IT
- podjęcie działań administracyjnych przez pracownika Biura IT zmierzających do przywrócenia dostępu do systemu Infra-Comfort
- w przypadku braku efektów pracownik Biura IT powiadamia kierownika Biura IT i sporządza protokół zgłoszenia wystąpienia sytuacji krytycznej, zgodnie z załącznikiem nr 2 do niniejszego Planu.
- protokół zgłoszenia wystąpienia sytuacji krytycznej, pracownik Biura IT, w sposób skuteczny przekazuje do Przewodniczącego Zespołu Kryzysowego.
- Przewodniczący Zespołu Kryzysowego podejmuje decyzję o uruchomieniu / nie uruchomieniu BCP.

Zagrożenia:

brak dostępu do sieci

Działania:

- powiadomienie Biura IT
- podjęcie działań administracyjnych przez pracownika Biura IT zmierzających do przywrócenia dostępu do sieci
- w przypadku braku efektów pracownik Biura IT powiadamia kierownika Biura IT i

- sporządza protokół zgłoszenia wystąpienia sytuacji krytycznej, zgodnie z załącznikiem nr 2 do niniejszego Planu.
- protokół zgłoszenia wystąpienia sytuacji krytycznej, pracownik Biura IT, w sposób skuteczny przekazuje do Przewodniczącego Zespołu Kryzysowego.
- Przewodniczący Zespołu Kryzysowego podejmuje decyzję o uruchomieniu / nie uruchomieniu BCP.

6.4.3. Wystąpienie zagrożenia oprogramowania

Zagrożenia:

wadliwe działanie oprogramowania

Działania:

- powiadomienie Biura IT
- podjęcie działań administracyjnych przez pracownika Biura IT zmierzających do przywrócenia prawidłowego działania oprogramowania
- w przypadku braku efektów pracownik Biura IT powiadamia kierownika Biura IT i sporządza protokół zgłoszenia wystąpienia sytuacji krytycznej, zgodnie z załącznikiem nr 2 do niniejszego Planu.
- protokół zgłoszenia wystąpienia sytuacji krytycznej, pracownik Biura IT, w sposób skuteczny przekazuje do Przewodniczącego Zespołu Kryzysowego.
- Przewodniczący Zespołu Kryzysowego podejmuje decyzję o uruchomieniu / nie uruchomieniu BCP.

Zagrożenia:

Wirusy

Działania:

- powiadomienie Biura IT
- podjęcie działań administracyjnych przez pracownika Biura IT zmierzających do usunięcia wirusów
- w przypadku braku efektów pracownik Biura IT powiadamia kierownika Biura IT i sporządza protokół zgłoszenia wystąpienia sytuacji krytycznej, zgodnie z załącznikiem nr 2 do niniejszego Planu.
- protokół zgłoszenia wystąpienia sytuacji krytycznej, pracownik Biura IT, w sposób skuteczny przekazuje do Przewodniczącego Zespołu Kryzysowego.
- Przewodniczący Zespołu Kryzysowego podejmuje decyzję o uruchomieniu / nie uruchomieniu BCP.

6.4.4. Wystąpienie zagrożenia zasobów ludzkich

Zagrożenia:

Wysoka, ponad 70 % absencja pracowników Biura IT

Działania:

- powiadomienie przełożonego i Przewodniczącego Zespołu Kryzysowego
- Przewodniczący Zespołu Kryzysowego podejmuje decyzję o uruchomieniu / nie uruchomieniu BCP.

6.4.5. Wystąpienie zagrożenia utrata istotnych usługodawców

Zagrożenia:

Brak nadzoru autorskiego

Działania:

- powiadomienie przełożonego i Przewodniczącego Zespołu Kryzysowego
- Przewodniczący Zespołu Kryzysowego podejmuje decyzję o uruchomieniu / nie uruchomieniu BCP.

6.5.PLAN KONTYNUOWANIA DZIAŁALNOŚCI PO WYSTĄPIENIU ZAKŁÓCENIA TELEINFORMATYCZNEGO ŚRODOWISKA PRACY (BCP).

6.5.1. Wystąpienie zagrożenia infrastruktury technicznej

- W przypadku identyfikacji braku dostępu do systemu Infra-Comfort spowodowanego awarią serwera należy wystawić wniosek o zakup usługi w zakresie usunięcia awarii serwera. Dalszą pracę do momentu usunięcia wady należy kontynuować w oparciu o metody tradycyjne. Po usunięciu awarii należy uzupełnić powstałe braki.
- W przypadku identyfikacji braku dostępu do sieci należy powiadomić usługodawcę sprawującego nadzór nad siecią o zaistniałej sytuacji. Dalszą pracę do momentu usunięcia wady należy kontynuować w oparciu o metody tradycyjne. Po usunięciu awarii należy uzupełnić powstałe braki.

6.5.2. Wystąpienie zagrożenia oprogramowania

- W przypadku identyfikacji wadliwego działania oprogramowania należy wystawić wniosek o zakup usługi do odpowiedniego autora oprogramowania. Przewodniczący Zespołu Kryzysowego powołuje Zespół Awaryjny w skład , którego obligatoryjnie wchodzi Kierownik Biura IT, Kierownik Merytorycznie Odpowiedzialny (określony w Zarządzeniu 11/2012 Dyrektora Naczelnego „Eltur-Serwis” Sp z o.o. z dnia 07/08.2012), pracownicy Biura IT oraz inni pracownicy. Dalszą pracę do momentu usunięcia wady należy kontynuować w oparciu o metody tradycyjne. Po usunięciu awarii należy uzupełnić powstałe braki.
- W przypadku stwierdzenia zawirusowania uniemożliwiającego prowadzenie działalności przez „ELTUR-SERWIS” pracownik Biura IT powiadamia usługodawcę sprawującego nadzór nad oprogramowaniem antywirusowym i Przewodniczącego Zespołu Kryzysowego o zaistniałej sytuacji. W przypadkach nadzwyczajnych Przewodniczący Zespołu Kryzysowego powołuje Zespół Awaryjny. Dalszą pracę do momentu usunięcia zawirusowania należy kontynuować w oparciu o metody tradycyjne. Po usunięciu awarii należy uzupełnić powstałe braki.

6.5.3. Wystąpienie zagrożenia zasobów ludzkich

- W przypadku stwierdzenia wysokiej absencji w Biurze IT należy powiadomić Przewodniczącego Zespołu Kryzysowego o zaistniałej sytuacji. Przewodniczący Zespołu Kryzysowego podejmuje decyzję o czasowym skierowaniu do pracy w Biurze IT pracowników, z innych komórek organizacyjnych, posiadających wiedzę informatyczną

6.5.4. Wystąpienie zagrożenia utrata istotnych usługodawców

- W przypadku stwierdzenia utraty istotnego usługodawcy należy powiadomić Przewodniczącego Zespołu Kryzysowego o zaistniałej sytuacji. Przewodniczący Zespołu Kryzysowego podejmuje decyzję o wszczęciu postępowania mającego na celu pozyskanie nowego usługodawcy.

6.5.5. Po ustaniu zagrożenia, należy sporządzić Protokół końcowy dokumentujący podjęte działania w związku z wystąpieniem sytuacji krytycznej, zgodnie z załącznikiem nr 3 do niniejszego Planu.

6.6.RAPORTOWANIE.

6.6.1. Przewodniczący Zespołu Kryzysowego sporządza każdorazowo po zaistnieniu zdarzenia mającego wpływ na ciągłość działania Spółki, szczegółową informację zawierającą opis, skutki, podjęte działania i przekazuje ją do jednostki organizacyjnej PGE S.A. właściwej ds.

bezpieczeństwa w wiadomości e-mail niezwłocznie, lecz nie później niż w dniu następnym po zaistnieniu zdarzenia.

6.6.2. Powyższa informacja przekazywana jest do wiadomości Zarządowi Spółki.

6.7. UTRZYMANIE, AKTUALIZACJA, TESTOWANIE PLANU.

6.7.1. Każdy Pracownik ma prawo składać wnioski do Przewodniczącego Zespołu Kryzysowego, drogą służbową, o zmiany w Planie.

6.7.2. Przewodniczący Zespołu Kryzysowego ma obowiązek sprawdzić oraz zaakceptować zaktualizowany Plan.

6.7.3. Kierownik Biura IT ma obowiązek minimum 1 raz w roku zainicjować testowanie Planu. Testowanie Planu powinno się odbyć przed wystąpieniem teleinformatycznego zakłócenia środowiska pracy. W ramach testowania powinno wykonać się wszystkie wymagane Planem czynności.

6.8. Działania prewencyjne wymagane w celu utrzymania aktywa w wymaganej sprawności

6.8.1. Wystąpienie zagrożenia infrastruktury technicznej

W celu minimalizacji ryzyka zagrożenia infrastruktury technicznej należy wyposażyć serwer w zasilacz awaryjny UPS czasowo podtrzymujący zasilanie.

6.8.2. Wystąpienie zagrożenia oprogramowania

W celu minimalizacji ryzyka zagrożenia oprogramowania należy:

- okresowo przeprowadzać skanowanie antywirusowe zasobów na komputerach;
- okresowo przeprowadzać audyt oprogramowania i zasobów przechowywanych na komputerach pod kątem legalności oprogramowania oraz zasobów nie związanych z wykonywanymi obowiązkami służbowymi;
- wykonywać kopię bezpieczeństwa z systemu InFra-Comfort w cyklach 24 godzinnych.

6.8.3. Wystąpienie zagrożenia zasobów ludzkich

W celu minimalizacji ryzyka zagrożenia zasobów ludzkich należy przeszkolić pracowników z innych komórek organizacyjnych.

6.8.4. Wystąpienie zagrożenia utrata istotnych usługodawców

W celu minimalizacji ryzyka zagrożenia utraty istotnych usługodawców należy podpisać stosowne umowy.

Schemat podejmowania decyzji w zakresie PZCD

	Zespoły Awaryjne	PGE Systemy S.A.	Jednostka właściwa ds. zapewnienia ciągłości działania	Zespół Kryzysowy	Jednostka właściwa ds. ryzyka
Organizacja przedsięwzięcia i nadzór nad jego realizacją			R		
Określenie wymagań procesów w zakresie aktywów	R		I		
Identyfikacja zagrożeń	I			R	
Wykonanie analizy ryzyka	I			A	R
Zatwierdzenie rezultatów analizy ryzyka				R	
Ustalenie koncepcji działania w sytuacjach krytycznych wynikających ze zidentyfikowanych zagrożeń				R	
Koordinacja planowania Zapewniania Ciągłości Działania				R	
Ustalenie technicznych rozwiązań dotyczących odtwarzania systemów wspierających działalność		R			
Planowanie przeprowadzania testów scenariuszy awaryjnych	I	R		A	
Prowadzenie szkoleń i treningów z zakresu PZCD postępowania w sytuacjach krytycznych	R			A	
Aktualizacja PZCD	R	I		A	
Zatwierdzenie PZCD				R	

Legenda

R – responsibility – odpowiedzialność
A – acceptance – akceptacja
C – communication- komunikacja
I – information – informacja

Protokół zgłoszenia wystąpienia sytuacji krytycznej Nr .....

Do Przewodniczącego Zespołu Kryzysowego

Miejsce wystąpienia sytuacji krytycznej (lokalizacja):		Termin wystąpienia sytuacji krytycznej: .....
Osoba zgłaszająca wystąpienie sytuacji krytycznej: ..... <i>imię i nazwisko, stanowisko</i>	Kierownik komórki organizacyjnej w Spółce ..... <i>imię i nazwisko, stanowisko</i>	
Określenie sposobu stwierdzenia wystąpienia sytuacji krytycznej:		
Wstępne określenie przyczyn wystąpienia sytuacji krytycznej:		
Określenie przewidywanych skutków sytuacji krytycznej:		
Spis proponowanych czynności istotnych z uwagi na proces usuwania sytuacji krytycznej:		
Wstępne wnioski dotyczące zapobiegania takim sytuacjom krytycznym w przyszłości:		
Przewidywany termin przywrócenia stanu sprzed wystąpienia sytuacji krytycznej:		.....
Data i podpis osoby zgłaszającej sytuację krytyczną	Data i podpis kierownika komórki organizacyjnej Spółki	Data i podpis Przewodniczącego Zespołu Kryzysowego

Protokół końcowy dokumentujący podjęte działania w związku z wystąpieniem sytuacji krytycznej Nr .....
Do Przewodniczącego Zespołu Kryzysowego

Miejsce wystąpienia sytuacji krytycznej (lokalizacja):		Termin wystąpienia sytuacji krytycznej:	
Osoba zgłaszająca wystąpienie sytuacji krytycznej: ..... <i>imię i nazwisko, stanowisko</i>		Kierownik komórki organizacyjnej w Spółce ..... <i>imię i nazwisko, stanowisko</i>	
Określenie sposobu stwierdzenia wystąpienia sytuacji krytycznej:			
Określenie stwierdzonych przyczyn wystąpienia sytuacji krytycznej:			
Określenie stwierdzonych skutków sytuacji krytycznej:			
Spis wykonanych czynności z uwagi na proces usuwania sytuacji krytycznej:			
Końcowe wnioski dotyczące zapobiegania takim sytuacjom krytycznym w przyszłości:			
Czy wymagana jest korekta Planu Zapewnienia Ciągłości Działania?		TAK	NIE
Faktyczny termin przywrócenia stanu sprzed wystąpienia sytuacji krytycznej:		.....	
Data i podpis osoby zgłaszającej sytuację krytyczną	Data i podpis kierownika komórki organizacyjnej w Spółce	Data i podpis Przewodniczącego Zespołu Kryzysowego	

